

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/321/2021
Identifikačné číslo spisu:	7117219825
Dátum vydania rozhodnutia:	25.01.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:7117219825.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a sudcov JUDr. Mariána Sluka, PhD. a JUDr. Igora Belka, v spore žalobcu Y. T. P., bytom v P. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Milanom Kuzmom, so sídlom v Košiciach, Floriánska 16, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Račianska 71, IČO: 00 166 073, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 40 C 26/2017, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 31. marca 2021 sp. zn. 11 Co 384/2019, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo 06. júna 2019 č. k. 40 C 26/2017 - 258 vo výroku I. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 554,39 € s 5% úrokom z omeškania od 28. júla 2017 do zaplatenia, do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku II. uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 3 643,95 € s 5% úrokom z omeškania od 28. júla 2017 do zaplatenia, do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. Vo výroku III. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. Vo výroku IV. konanie v späťvzatej časti zastavil. Vo výroku V. priznal žalovanej voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 88%. V odôvodnení poukázal na § 27 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 2, § 3, § 4, § 5, § 9, § 10, § 20, § 21, § 22, § 23 zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom v znení účinnom do 30. júna 2004, § 3, § 442, § 11, § 13 ods. 1 až 3, § 559 ods. 1 a 2, § 563, § 517 ods. 1 prvá veta a ods. 2 zákona č. 40/1964 z. z. Občianskeho zákonníka, § 15 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. v znení účinnom do 31. decembra 2004, § 12 ods. 1 a 3, § 15, § 16 ods. 3 a 4, § 17 ods. 1 až 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z., § 3 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z. Keďže rozhodnutie, ktorým začalo trestné stíhanie žalobcu, začalo za účinnosti zákona č. 58/1969 Zb. a

rozhodnutia boli zrušené, súd aplikoval na nárok uplatnený žalobcom titulom nezákonného rozhodnutia zákon č. 58/1969 Zb. Súd na základe zisteného skutkového stavu v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 3 554,39 € titulom náhrady škody za nezákonné rozhodnutia spočívajúcu v trovách obhajoby a sumu 3 643,95 € pozostávajúcu z rozdielu škody, ktorá spočívala v rozdieli kurzovej straty zaistených finančných prostriedkov. Súd žalobu v časti o náhradu nemajetkovej ujmy titulom nezákonných rozhodnutí, titulom väzby ako aj náhradu škody titulom ušlého zisku ako nedôvodnú zamietol. Súd v súlade s dispozitívnym úkonom žalobcu konanie za súhlasu žalovanej podľa § 145 ods. 2 CSP a § 146 ods. 1 CSP zastavil. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP. Proti uvedenému rozhodnutiu podali odvolanie žalobca (vo výroku III.), ako aj žalovaná (vo výrokoch I. a II.).

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 31. marca 2021 sp. zn. 11 Co 384/2019 vo výroku I. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za trovy obhajoby v sume 3 554,39 € s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 28. júla 2017 do zaplatenia. Vo výroku II. potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v časti napadnutého zamietavého výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o zaplatenie ušlého zárobku v sume 78 609,90 € s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 28.7.2017 do zaplatenia. Vo výroku III. zmenil (§ 388 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku, ktorým bola žalovanej uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu za kurzovú stratu v sume 3 643,95 € s úrokmi z omeškania o výške 5% ročne od 28. júla 2017 do zaplatenia tak, že žalobu v tejto časti zamietol. Vo výroku IV. zrušil (§ 389 ods. 1 písm. c/ CSP) rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietavého výroku, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti o zaplatenie nemajetkovej ujmy v sume 30 000 € s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 28. júla 2017 do zaplatenia a v závislom výroku o trovách konania, a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 391 ods. 1 CSP).

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, a to proti výroku I. rozsudku odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi náhradu za trovy obhajoby vo výške 3 554,39 € s prísľusenstvom (výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Namietala, že odvolací súd nesprávne apriori vylúčil zavinenie trestného stíhania žalobcom ako dôvod pre vylúčenie vzniku nároku na náhradu škody, pričom po vyriešení tejto otázky sa mal odvolací súd opätovne zaoberať nezákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia s ohľadom na osobitné okolnosti veci, a teda možnosťou zavinenia si trestného stíhania žalobcom pri zohľadnení obsahu záznamov telekomunikačnej prevádzky v tomto konaní, v súvislosti s aplikáciou testu proporcionality. Žiadala, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu považoval dovolanie žalovanej za nedôvodné a navrhol, aby ho dovolací súd zamietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ CSP, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

6. Dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, podľa ktorých je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu; a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

8. Žalovaná podaným dovolaním napadla rozhodnutie odvolacieho súdu v potvrdzujúcom výroku o zaplatení sumy 3 554,39 € s príslušenstvom s vedomosťou, že daná suma nespĺňa zákonom stanovené podmienky pre majetkový cenzus podľa § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, avšak argumentujúc, že § 422 ods. 1 písm. a/ CSP nepredstavuje prekážku znemožňujúcu prípustnosť dovolania (teda vylúčenie prípustnosti dovolania), keďže súčasná celková hodnota sporu (33 554,39 €) predstavuje sumu ďaleko vyššiu, ako je suma stanovená predmetným ustanovením.

8.1. V danom prípade je predmetom dovolacieho konania samostatný (právoplatný) výrok rozsudku odvolacieho súdu týkajúci sa peňažného plnenia - majetkovej ujmy žalobcu, v prípade ktorého je potrebné posudzovať majetkový cenzus samostatne. Vo vzťahu k posúdeniu prípustnosti dovolania s ohľadom na majetkový cenzus je rozhodný predmet dovolacieho konania, a to bez ohľadu na (v konaní) žalobcom celkovo uplatnený nárok (a prípadné prebiehajúce konanie vo vzťahu k časti žalobcom uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy).

8.2. Zo znenia ustanovenia § 422 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP je zrejmé, že na sa v ňom výslovne uvádza prípustnosť dovolania vo vzťahu k dovolaním napadnutému výroku, a teda, ak (dovolaním) napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu neprevyšuje zákonom stanovený rozsah minimálnej mzdy. Citované zákonné ustanovenie teda predpokladá (a nevylučuje), že v konaní môže byť rozhodnuté o viacerých žalobcom uplatnených nárokoch a že majetkový cenzus je potrebné u každého z dovolaní napadnutých výrokov posudzovať osobitne. Ak preto dovolateľka v danej veci napáda potvrdzujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu (výrok I.), niet žiadneho rozumného dôvodu, aby podmienky prípustnosti dovolania, a v tomto prípade najmä podmienky upravenej v § 422 CSP, neboli skúmané osobitne vo vzťahu k dovolaním napadnutému výroku (predmetu dovolacieho konania); a nie vo vzťahu k celému uplatnenému nároku žalobcu, resp. časti nároku, o ktorom (po zrušujúcom uznesení odvolacieho súdu) prebieha ďalšie konanie, ako sa mylne domnieva dovolateľka.

8.3. Dovolací súd navyše uvádza, že hoci nároky žalobcu vychádzajú z toho istého protiprávneho konania (nezákonného rozhodnutia) žalovanej, ide o nároky s relatívne samostatným skutkovým a právnym základom. Dovolací súd nad rámec (keďže v prejednávanom prípade nejde o identickú situáciu) poukazuje na záver prijatý dovolacím súdom, podľa ktorého, ak dovolateľ dovolaním napadne rozsudok odvolacieho súdu o viacerých žalobcom uplatnených nárokoch (a to vo výroku týkajúceho sa návrhu o náhradu škody a výroku týkajúceho sa návrhu o náhradu nemajetkovej ujmy), niet žiadneho rozumného dôvodu, aby všetky podmienky prípustnosti dovolania, vrátane podmienky upravenej v § 422 CSP, neboli skúmané u každého z týchto výrokov osobitne (pozri 6 Cdo 44/2017).

9. Podľa § 422 ods. 1 CSP (ktoré je vo vzťahu k § 421 ods. 1 CSP ustanovením *lex specialis*) dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada, c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmena a/ a b/. Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

10. Citované ustanovenie § 422 ods. 1 CSP obmedzuje prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie vecí tzv. majetkovým cencom (*ratione valoris*). Limituje prípustnosť dovolania určením výšky sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu, pričom túto výšku viaže na desaťnásobok minimálnej mzdy vo všetkých sporoch, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Výnimku predstavujú spory s ochranou slabšej strany, keď, vychádzajúc z koncepcie zvýšenej ochrany týchto definovaných subjektov, je majetkový cenzus znížený na dvojnásobok minimálnej mzdy, aby v týchto sporoch bola ponechaná možnosť dovolacieho prieskumu i pri nižších sumách plnenia. To znamená, že pokiaľ je dovolaním napadnutý výrok rozhodnutia odvolacieho súdu o peňažnom plnení, je dovolací prieskum pre nesprávne právne posúdenie vecí možný, len ak peňažné plnenie prevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, resp. v sporoch s ochranou slabšej strany dvojnásobok minimálnej mzdy. V prípade príslušenstva

pohľadávky sa prípustnosť dovolania odvíja od rovnakých limitov, ako pri istine.

11. V preskúmvanej veci bol dovolaním napadnutý výrok rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej o peňažnom plnení vo výške 3 554,39 € (neberúc do úvahy príslušenstvo uplatnenej pohľadávky). V danom prípade žalobca podal na súde prvej inštancie žalobu, v ktorej si uplatnil nárok na náhradu škody, titulom náhrady trov právneho zastúpenia s príslušenstvom, dňa 21. júla 2017. Výška minimálnej mzdy v roku 2017 bola ustanovená nariadením vlády Slovenskej republiky č. 280/2016 Z. z. sumou 435 €; desaťnásobok tejto sumy je 4 350 €. Rozhodnutie odvolacieho súdu (ktorým odvolací súd potvrdil výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie) sa tak týka peňažného plnenia vo výške 3 554,39 € neprekračujúceho výšku desaťnásobku minimálnej mzdy v čase podania žaloby (3 554,39 € < 4 350 €).

12. Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej je v danom prípade vylúčená ustanovením § 422 ods. 1 písm. a/ CSP, dovolací súd ani neskúmal, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ CSP); a ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). Vzhľadom na procesnú neprípustnosť dovolania žalovanej, nepristúpil dovolací súd ani k posúdeniu, či napádaný výrok rozsudku spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

13. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovanej ako neprípustné odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP.

14. Výrok o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

15. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.